

Wprowadzenie 11

CZĘŚĆ I

TEORETYCZNE PODSTAWY POLITYKI GOSPODARCZEJ

Rozdział 1

Istota i zakres przedmiotowy polityki gospodarczej - Aneta Kosztowniak, Marzena Sobol 17

1.1. Pojęcie, zakres i podmioty polityki gospodarczej - Aneta Kosztowniak 17

1.2. Uwarunkowania polityki gospodarczej - Marzena Sobol 24

1.3. Cele polityki gospodarczej - Marzena Sobol 29

1.4. Instrumenty polityki gospodarczej - Marzena Sobol 33

1.5. Główne dziedziny polityki gospodarczej - Aneta Kosztowniak 34

Bibliografia 41

Rozdział 2

Zarys teorii polityki gospodarczej - Marzena Sobol 45

2.1. Merkantyizm 45

2.2. Fizjokratyzm 46

2.3. Ekonomia klasyczna 48

2.3.1. Równowaga gospodarcza w systemie klasycznym 49

2.3.2. Rola pieniądza w systemie klasycznym 51

2.4. Wielki Kryzys gospodarczy lat 1929-1933 i jego wpływ na rozwój teorii polityki gospodarczej 52

2.5. Ekonomia keynesowska 53

2.5.1. Rola polityki gospodarczej i jej narzędzia w systemie keynesowskim 55

2.5.2. Kryzys ekonomii keynesowskiej 59

2.6. Monetaryzm 60

2.6.1. Poglądy monetarystów na temat skuteczności polityki stabilizacyjnej państwa 61

2.6.2. Brytyjsko-amerykański eksperyment monetarystyczny lat 1979-1982 i jego skutki 64

2.7. Nowa ekonomia klasyczna 66

2.8. Polityka gospodarcza w ujęciu nowej ekonomii keynesowskiej 68

2.9. Rozwój poglądów na politykę gospodarczą od lat 90. XX wieku 69

Bibliografia 70

Rozdział 3

Wzrost i rozwój gospodarczy - Aneta Kosztowniak 73

3.1. Pojęcie wzrostu i rozwoju gospodarczego 73

3.2. Podstawowe miary wzrostu i rozwoju gospodarczego 76

3.2.1. Stopa i indeks wzrostu produkcji 76

3.2.2. Inne mierniki dobrobytu 81

Bibliografia 87

Rozdział 4

Ujęcie teoretyczne i empiryczne wzrostu i rozwoju gospodarczego - Katarzyna Kalinowska 89

4.1. Egzogeniczne i endogeniczne teorie wzrostu gospodarczego 89

4.1.1. Egzogeniczne modele wzrostu gospodarczego 89

4.1.2. Endogeniczne modele wzrostu gospodarczego 92

4.2. Cykl koniunkturalny 101

4.2.1. Definicja, rodzaje oraz zarys historii 101

4.2.2. Wybrane teorie cyklu koniunkturalnego 107

Bibliografia 114

CZĘŚĆ II

GŁÓWNE OBSZARY POLITYKI ROZWOJU GOSPODARCZEGO

Rozdział 5

Polityka rozwoju - Aneta Kosztowniak 119

5.1. Rola państwa w gospodarce a polityka rozwoju 119

5.2. Polityka rozwoju a polityka stabilizacyjna 121

5.3. Polityka rozwoju w Polsce 123

5.3.1. Polska polityka rozwoju w ujęciu ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju 123

5.3.2. System zarządzania rozwojem w Polsce 127

5.3.3. Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju. Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności (DSRK 2030) 132

Bibliografia 138

Rozdział 6

Polityka inwestycyjna - Aneta Kosztowniak 141

6.1. Pojęcie, podmioty i cele polityki inwestycyjnej 141

6.2. Funkcje, środki oraz instrumenty polityki inwestycyjnej 144

6.3. Główne rodzaje inwestycji 150

6.4. Kierunki polityki inwestycyjnej w gospodarce narodowej 155

Bibliografia 161

Rozdział 7

Polityka przemysłowa - Aneta Kosztowniak 163

7.1. Pojęcie, cele i rodzaje polityki przemysłowej 163

7.2. Instrumenty (narzędzia) polityki przemysłowej 171

7.3. Ewolucja polskiej polityki przemysłowej wobec polityki Unii Europejskiej 175

7.3.1. Polska polityka przemysłowa 175

7.3.2. Cele i kierunki unijnej polityki przemysłowej 180

7.3.3. Priorytety polskiej polityki przemysłowej w latach 2015-2020+ 184

Bibliografia 193

Rozdział 8

Polityka rozwoju regionalnego - Aneta Kosztowniak 195

8.1. Pojęcie oraz ewolucja roli polityki regionalnej 195

8.2. Elementy systemu polityki regionalnej 197

8.2.1. Podmioty oraz przedmiot polityki regionalnej 198

8.2.2. Zasady polityki regionalnej 202

8.2.3. Cele, narzędzia oraz uwarunkowania polityki regionalnej 204

Bibliografia 207

CZĘŚĆ III

POLITYKA STABILIZACYJNA PAŃSTWA

Rozdział 9

Polityka pieniężna - Marzena Sobol 213

9.1. Istota polityki pieniężnej i mechanizmy transmisji jej impulsów 213

9.2. Cele polityki pieniężnej 216

9.3. Strategie polityki pieniężnej 218

9.3.1. Strategia celów pośrednich 219

9.3.2. Strategia bezpośredniego celu inflacyjnego 221

9.4. Instrumenty polityki pieniężnej 223

9.5. Europejski System Banków Centralnych i jego miejsce w systemie gospodarczym Unii Europejskiej 227

9.5.1. Narodowy Bank Polski jako uczestnik Europejskiego Systemu Banków Centralnych 232

Bibliografia 234

Rozdział 10

Polityka budżetowa - Marzena Sobol 235

10.1. Polityka budżetowa i jej instrumenty 235

10.2. Funkcje polityki budżetowej 237

10.3. Aktywna i pasywna polityka budżetowa 241

10.4. Deficyt budżetowy i jego skutki 246

10.5. System finansów publicznych w Polsce 252

Bibliografia 258

Rozdział 11

Koordinacja narodowej polityki fiskalnej w Unii Europejskiej - Urszula Kosterna 259

11.1. Przyczyny koordynacji polityki fiskalnej państw członkowskich UE 259

11.2. Polityka fiskalna w postanowieniach TWE 262

11.3. Pakt stabilności i wzrostu - teoria i praktyka 264

11.4. Obszary harmonizacji podatków w UE 277

Bibliografia 279

Rozdział 12

Polityka dochodowa - Urszula Kosterna 281

12.1. Istota i cele polityki dochodowej 281

12.2. Instrumenty polityki dochodowej 284

12.3. Inne cele polityki dochodowej i cenowej 287

12.3.1. Instrumenty polityki dochodowej 288

12.3.2. Instrumenty polityki cenowej 292

12.4. Instytucjonalne ramy dialogu społecznego w Polsce 294

Bibliografia 297

Rozdział 13

Polityka kursowa - Ireneusz Pszczółka 299

13.1. Pojęcie kursu walutowego i jego rodzaje 299

13.2. Czynniki determinujące kształtowanie się kursu walutowego 304

13.3. Interwencje walutowe jako instrument polityki kursowej 306

13.3.1. Główne rodzaje i cele interwencji walutowych 307

13.3.2. Kanały transmisji interwencji walutowych 309

13.4. Etapy polskiej polityki kursowej po 1989 roku 311

Bibliografia 314

Rozdział 14

Polityka rynku pracy - Elżbieta J. Siek 317

14.1. Rynek pracy - podstawowe pojęcia 317

14.2. Równowaga na rynku pracy i bezrobocie 321

14.3. Cele i funkcje polityki rynku pracy 324

14.4. Funkcje i efekty aktywnej polityki rynku pracy 326

14.5. Narzędzia i instrumenty aktywnej polityki rynku pracy 330

14.6. Elastyczność rynku pracy 334

Bibliografia 338

CZĘŚĆ IV

POLITYKI SPOŁECZNE

Rozdział 15

Polityka społeczna - Katarzyna Głębicka-Auleytner 343

15.1. Definicje polityki społecznej 343

15.2. Cele polityki społecznej 345

15.3. Podmioty polityki społecznej 346

15.4. Kwestie społeczne 348

15.4.1. Wymiary kwestii społecznej 349

15.5. Instrumenty finansowe polityki społecznej w Polsce 355

15.5.1. Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych 355

15.5.2. Fundusz Pracy 356

15.5.3. Fundusz Ubezpieczeń Społecznych 357

15.5.4. Fundusz Składowy Ubezpieczenia Społecznego Rolników 358

15.5.5. Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych 358

15.6. Wyzwania współczesnej polityki społecznej 359

Bibliografia 360

Rozdział 16

Polityka ubezpieczeń społecznych w Polsce - Kazimierz Ortyński 363

16.1. Pojęcie i zasady ubezpieczenia społecznego 363

16.2. Ubezpieczenia społeczne w Polsce w latach 1990-1998 369

16.3. Powszechność ubezpieczenia społecznego 370

16.4. Rodzaje ryzyk objętych ochroną ubezpieczenia społecznego 372

16.5. Zasady finansowania ryzyk w ubezpieczeniu społecznym 374

16.6. Świadczenia krótkoterminowe 378

16.7. Świadczenia rentowe 379

16.8. Emerytury 380

Bibliografia 383

Rozdział 17

Polityka mieszkaniowa - Anna Szelągowska 385

17.1. Próba zdefiniowania polityki mieszkaniowej 385

17.2. Związek między polityką mieszkaniową a polityką społeczną i polityką gospodarczą 388

17.3. Prawo do mieszkania jako determinanta rozwoju polityki mieszkaniowej 391

17.4. Cele polityki mieszkaniowej 401

17.5. Zasady efektywnej polityki mieszkaniowej 404

17.6. Instrumenty polityki mieszkaniowej 405

Bibliografia 413

CZĘŚĆ V

POLITYKA INTEGRACJI W RAMACH UNII EUROPEJSKIEJ

Rozdział 18

Zagraniczna polityka gospodarcza - Piotr Misztal 417

18.1. Istota, cele i formy zagranicznej polityki gospodarczej 417

18.2. Narzędzia (instrumenty) zagranicznej polityki gospodarczej 419

18.3. Zagraniczna polityka gospodarcza w Unii Europejskiej 423

18.4. Polityka handlowa w Polsce w warunkach członkostwa w Unii Europejskiej 429

Bibliografia 431

Rozdział 19

Polityka regionalna w Unii Europejskiej i w Polsce - Aneta Kosztowniak 433

19.1. Polityka regionalna w UE 433

19.1.1. Początki i istota unijnej polityki regionalnej 433

19.1.2. Ewolucja celów i instrumentów polityki regionalnej 435

19.1.3. Cele, instrumenty strategiczne i programy unijne w latach 2014-2020 440

19.2. Polityka regionalna w Polsce 446

19.2.1. Pojęcie, rola i etapy ewolucji krajowej polityki regionalnej 446

19.2.2. Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary wiejskie 449

19.2.3. Fundusze i programy unijne jako źródło finansowania polityki regionalnej w Polsce w latach 2014-2020 456

Bibliografia 460

Rozdział 20

Europejska polityka rozwoju transportu i infrastruktury - Tadeusz Dyr 463

20.1. Pojęcie i geneza europejskiej polityki transportowej 463

20.2. Europejska polityka transportowa na pierwszą połowę XXI w. 465

20.2.1. Uwarunkowania polityki transportowej 465

20.2.2. Wizja konkurencyjnego i zrównoważonego systemu transportu 469

20.2.3. Strategia wdrażania europejskiej polityki transportowej 474

Bibliografia 483

Spis tabel 485

Spis rysunków i schematów 488